

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 21.3.2011
COM(2011) 137 окончателен

2008/0090 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до
документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. На 30 април 2008 г. Комисията представи предложение за преработването на Регламент (ЕО) № 1049/2001¹. Европейският парламент гласува доклад, съдържащ множество изменения, но взе решение да не подлага на гласуване придружаващата го законодателна резолюция. Ето защо липсва позиция на Европейския парламент на първо четене.
2. След европейските избори през юни 2009 г. новоизбраният парламент възобнови работата си по законодателното предложение в съответствие с член 214 от правилника за дейността си. През май 2010 г. в рамките на Европейския парламент беше разпратен изменен проект на доклада. Комисията по конституционни въпроси и Комисията по петиции на Европейския парламент излязоха със становища относно предложението на Комисията съответно на 30 ноември и 1 декември 2010 г. Комисията по граждански свободи все още не е приела проект на доклада. Не е определена дата за приемането на позиция от Европейския парламент на първо четене.
3. Договорът от Лисабон влезе в сила на 1 декември 2009 г. Правното основание за публичния достъп до документи понастоящем е член 15, параграф 3 от консолидираната версия на Договора за функционирането на Европейския съюз. Новата разпоредба разширява обхвата на правото на публичен достъп до документите на всички институции, органи, служби и агенции на Европейския съюз. Тази разпоредба се прилага към Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка само когато те изпълняват административни задачи. Настоящият регламент се отнася пряко само до Европейския парламент, Съвета и Комисията. При все това обхватът на прилагането му се разширява, за да включи и агенциите по силата на конкретна разпоредба в съответните им учредителни актове. Освен това редица институции и органи са приели по своя инициатива актове с правила за достъп до своите документи, които са идентични или сходни с Регламент (ЕО) № 1049/2001.
4. С цел да отрази това разширяване на институционалния обхват на правото на публичен достъп Комисията включи предложението си от 30 април 2008 г. за преработването на Регламент (ЕО) № 1049/2001 в своето съобщение, озаглавено „Последствия от влизането в сила на Договора от Лисабон за междуинституционалните механизми за вземане на решения, които са в ход“². Следователно съзаконодателите успяха да включат това адаптиране към новия договор в рамките на протичащата в момента обикновена законодателна процедура.
5. Повече от година след влизането в сила на Договора от Лисабон все още няма изглед да бъде приет нов регламент относно публичния достъп до документи, който да замени Регламент (ЕО) № 1049/2001. Обсъжданията в Европейския парламент и в Съвета показваха, че съществуват коренно противоположни мнения за изменението на регламента.

¹ COM(2008) 229

² COM(2009) 665

6. Макар на практика повечето институции, органи, служби и агенции на Европейския съюз да прилагат Регламент (ЕО) № 1049/2001 или сходни правила, изготвени по тяхна инициатива, съществува правно задължение в съответствие с Договора обхватът на правото на достъп да се разшири и в него да бъдат включени всички такива структури.
7. Тъй като повечето институции, органи, служби и агенции на Европейския съюз прилагат регламента или сходни правила, институционалният обхват на настоящия регламент може да бъде разширен, за да може в него да бъдат включени всички такива структури, при спазване на ограниченията, предвидени в Договора по отношение на Съда на ЕС, Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка.
8. Вследствие на това Комисията е на мнение, че Регламент (ЕО) № 1049/2001 следва да бъде незабавно изменен с оглед на разширяването на институционалния му обхват в съответствие с новото правно основание за достъп до документи, предвидено в член 15, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Настоящото изменение не засяга процедурата за преработването на Регламент (ЕО) № 1049/2001 въз основа на предложението на Комисията от април 2008 г., която вече е в ход.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 15, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Основните принципи и ограничения на базата на съображения за обществен или частен интерес, които уреждат правото на достъп до документи, са определени в Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията³, приет въз основа на член 255, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност.
- (2) В съответствие с този член Регламент (ЕО) № 1049/2001 урежда само правото на публичен достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.
- (3) След влизането в сила на Договора от Лисабон член 255, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност бе заменен с член 15, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (4) Новата разпоредба предоставя на всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава-членка, правото на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, независимо от вида на техния носител, при спазване на принципите и условията, определени от законодателя в съответствие със същия този член. Публичното право на достъп обаче се прилага към Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка само когато те изпълняват административните си задачи.

³ ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

- (5) С оглед на гореизложеното Регламент (ЕО) № 1049/2001 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1049/2001 се изменя, както следва:

1. В член 1, буква а) се заменя със следното:

„а) да определи принципите, условията и ограниченията, на базата на съображения за обществен или частен интерес, които уреждат правото на достъп до документи на институциите на Европейския съюз, както са определени в член 3, буква в), което е предвидено в член 15, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, по начин, който предоставя на обществеността възможно най-широк достъп до документите,“

2. Член 2, параграф 3 се заменя със следното:

„3. Настоящият регламент се прилага за всички документи, държани от институция по смисъла на определението в член 3, буква в), т.е. които са изготвени или получени от нея и са нейно притежание, във всички области на дейност на Европейския съюз. Настоящият регламент се прилага към Съда на Европейския съюз, Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка само когато те изпълняват административните си задачи.“

3. В член 3 се добавя следната буква в):

„в) „институции“ означава институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз, включително Европейската служба за външна дейност.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател